

Löydä uusi tulevaisuus

Verkko-opintojen suunnittelu ja pedagoginen käsikirjoitus

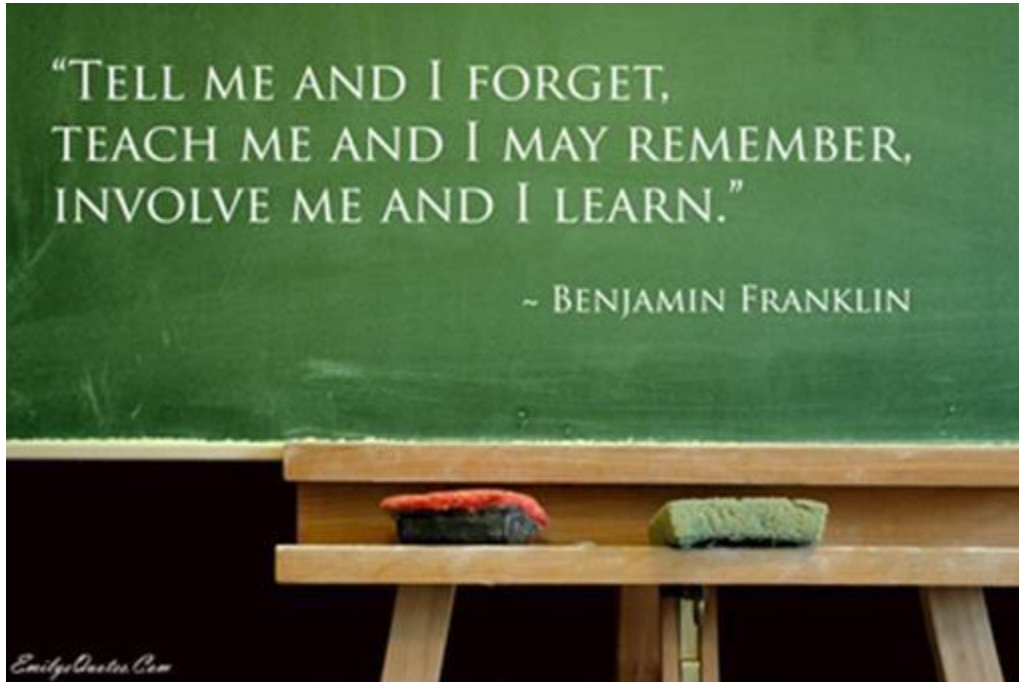
Sanna Laukkarinen & Tommi Pälli,
eEDU Verkko-oppimisen kehittäminen (ESR)

Verkko-opinnon suunnittelu

- Tausta-analyysi suunnittelun pohjana: verkko-opinnon aihe, kohderyhmä, käytötapa- ja tarkoitus, opinnon rakenne, pedagoginen malli, tavoite
- Oppimistavoitteiden analyysi (ePerusteet), oppimistavoitteiden pilkkominen osatavoitteiksi → Miten tavoitteet saavutetaan käytännössä? Mitä oppija tekee?
- Kohderyhmän määrittely
- Verkon roolin määrittely suunnitellussa opinnossa (tutkinto, tutkinnon osa, osio)
 - Toteutustapa: monimuoto, itsenäinen verkko-opinto, lähiopetuksen tuki
 - Myös opinnon aikataulutusta vaikuttaa (non-stop vai aikataulutettu)
- Pedagogisten valintojen suunnittelu
- Oppimisen ohjauksen ja arvioinnin suunnittelu
- Mediavalintojen tekeminen
- Opetusaineiston ja oppimistehtävien suunnittelu ja toteutus

Suunnittelun perusteita

- Oppijan aktivoiminen – minkälaisia oppimistekoja oppija tekee oppiakseen

Oppijan aktivoiminen – millaisia oppimistekoja oppija tekee oppiakseen?

- Opettajajohtoisen ajattelun siirtäminen verkkoon tuottaa helposti vain jakelukanavan, jossa vallitsee oppikirja-ajattelu ja materiaalilähtöisyys
- Opiskelija pitäisi saada passiivisesta kuluttajasta aktiiviseksi tuottajaksi ja keskustelijaksi – osallistujaksi.

Oppijan aktivoiminen – millaisia oppimistekoja oppija tekee oppiakseen?

- Esimerkki: Käänteinen opetus (flipped learning) verkko-opetuksen perustana
- Opettajan rooli oppimisen ohjaajana ja oppimisen mahdollistajana
- Yhteistoiminnallisuus ja yhteistyötaidot, oppijoiden itseohjautuvuus

Pedagogiset mallit ohjaamassa suunnittelua

- **Pedagogiset mallit voidaan jakaa kahteen ryhmään:**
 - tiedon omaksumiseen tähtäävät mallit
 - osallistumiseen tähtäävät mallit
- Malleja voi ja pitää yhdistellä
- Kaikki pedagogiset mallit eivät sovellu optimaalisesti verkko-oppimiseen

Tiedon omaksumiseen tähtäävät mallit

- Tutkiva ja ongelmakeskeinen oppiminen (PBL)
- Case-oppiminen
- Tutkiva oppiminen
- Kokemuksellinen oppiminen
- Havainnollistava opetus ja oppimateriaali (kisälli-oppipoika –malli)

Osallistumiseen tähtäävät mallit

- Osallistumiseen tähtäävissä malleissa keskeisessä roolissa on dialogi ja vuorovaikutus.
- Tavoitteena on tulla osaksi oppivaa yhteisöä, oppia osallistumalla ja antaa oma panostuksensa yhteiseksi hyväksi.
- Osallistuvaa lähestymistapaa tukevia suuntauksia ovat mm.
 - dialoginen oppiminen: DIANA-malli
 - yhteistoiminnallinen oppiminen
 - verkkoperustainen yhteisöllinen oppiminen
 - käänteinen oppiminen (flipped learning)

Oppimispolun suunnittelu

- Määritellään oppimisen **tavoitteet**
- Avataan tavoitelauseet **kysymyksiksi**
- Muodostetaan oppimisprosessia jäsentävät **teemat**
- Pohditaan, kuinka **tavoitteet saavutetaan**

Oppimispolun suunnittelu: kysymyksiä

- Miten oppija saavuttaa tavoitellun osaamisen?
- Mitä aineistoja, oppimisen raaka-aineita käytetään?
- Mitä oppija tekee? (tiedon prosessointi, uuden tuottaminen; yksin/yhdessä?)
- Minkälaisia oppimistehtäviä tarvitaan?
- Mitä opettaja tekee?
- Mitä, milloin ja miten ohjataan? Ohjaava materiaali vs. opettajan ohjaus?
- Miten ja missä annetaan palautetta oppimisesta?
- Mitä arvioidaan? Miten ja kuka arvioi?
- Mitä verkko-oppimisen työkaluja ja ympäristöjä käytetään?
- Miten osaamisperusteisuus toteutuu? Henkilökohtaistaminen?

Miksi käsikirjoittaa?

- Käsikirjoitus hahmottaa itselle (ja muille) opinnon kokonaisuuden:
 - Mitä tavoitellaan ja mitä tehdään missäkin vaiheessa?
 - Asiakokonaisuudet, aiheiden, aineistojen ja oppimistehtävien yhteydet selkeytyvät
 - Isot kokonaisuudet pilkotaan pienemmiksi, oppimisen polku selkeytyy → turhat rönsyt pois
- Oppimistehtävien laatu tulee mietittyä tarkemmin.
- Sekä opiskelijan että opettajan toiminta (esim. ohjaus) mietitään ennakkoon.
- Ajoitus, kuormitus ja opettajan työtaakka on mietitty etukäteen (esim. palautettavat tehtävät)
- Jos käytät tiettyä pedamallia, on erityisen tärkeää kirjoittaa se auki ja tarkastella sen toteutumista
- Käsikirjoitus mahdollistaa vertaispalautteen ja –arvioinnin
- Voit käyttää tarkistustyökalua oman käsikirjoituksen hiomiseen (Excel-pohja)

Kurssisuunnittelussa hyvä muistaa

- Verkko-opinto vs. lähiopetus:
 - Verkko-opinnon täytyy olla valmiiksi suunniteltu ja pureskeltu kokonaisuus ennen sen avaamista, opinnon ollessa käynnissä suunnitelmia vaikea tai mahdotonta muuttaa (asetukset, edistymisen seuranta, arviointikriteerit)
 - Lähiopetuksessa suuntaa voi muuttaa nopeastikin, lähestymistapa ja käytetty menetelmä voi muuttua, aineistoa voi laajentaa → verkko-opinnossa käytännössä ei
 - Verkko-opinnon monimediaisuus ja saavutettavuus sekä erityttäminen otettava huomioon jo suunnitteluvaiheessa, aineisto toteutettava nämä huomioiden
 - Ohjauksen kanavat ja muodot sekä ohjeistukset suunniteltava verkko-opinnossa tarkemmin kuin lähiopetuksessa

Vinkkejä käsikirjoittamiseen

- Suunnittele opinto aina kohderyhmä huomioiden (ikä, tausta, osaaminen, digitaidot jne)
- Hyödynnä visuaalisuutta → Valitse itsellesi parhaiten sopiva tapa työstää käsikirjoitusta (esim. Padlet-seinä, Mindmap, post it –laput, kynä ja paperi, Excel-taulukko tms.)
- Kilauta kaverille! Pyydä palautetta ja vertaisarviointia
- Huomioi opinnon elinkaari ja päivitystarve → kuinka usein opinnon sisältö pitäisi päivittää? Kuka päivittää? Vältä käyttämästä kovin lyhytaikaista sisältöä Moodlessa